

SOCHAŘI V KRKONOŠÍCH

Krkonošský národní park letos oslavuje 45. výročí založení. Při příležitosti oslav uspořádala Správa KRNP poprvé ve své historii sochařské sympozium. V nádherném parku vrchlabského zámku se sešlo pět sochařů z různých koutů České republiky, aby zde v týdnu od 16. do 24. května vytvořili sochy, které pak jako dar k narozeninám věnovali Krkonošům. Technické zázemí celé akce zajišťoval pan Otto Cerman, prodejce STIHL ze Studence.

Nápad uspořádat sympozium se zrodil v hlavě RNDr. Aleny Štrojsové. Jejím oborem je však hydrologie, a tak když dostala za úkol svůj nápad také realizovat, obrátila se s žádostí o pomoc na člověka, který má s podobnými akcemi mnoha-

leté zkušenosti. Pan Miroslav Švancara je hlavním organizátorem mezinárodního sochařského sympozia Anny Wichterlové, každoročně pořádaného v Prostějově, kde je jeho důležitým partnerem bleskový servis STIHL pana Otruby z Plumlova. Sochy,

Přestože je pan Miroslav Švancara manažerem celého projektu, ruční práce se nezalekne a připravil dubový kmen pro Ivana Šmilauera.

kteří při tomto sympoziu vzniknou, se stávají součástí cenné sbírky moderního umění autorů z celého světa.

Na sochařské sympozium ve Vrchlabí však pan Švancara pozval výhradně české výtvarníky pracující nejraději se dřevem. V zámeckém parku se tak sešli Václav Kyselka z Brna, Jan Naš z Hněvotína, Jaroslav Řehna z Dobřichovic, Michal Sýkora z Lochovic a Ivan Šmilauer z Pacova. „Je to výzva, má to smysl a budoucnost. Pro sochaře je samozřejmě taková zakázka zajímavá. Socha ve veřejném prostoru, která neskončí uzavřená v soukromé sbírce. Krkonošský národní park má k umění blízko – provozuje vlastní muzeum i galerii a nápad uspořádat sochařské sympozium mi připadá přirozeným rozšířením aktivit Správy KRNP,“ řekl Miroslav Švancara.

Všechny umělce oslovilo hlavní téma sympozia – socha a krajina. Zadání vytvořit sochu, která pak bude dominantou určité části Krkonoš nebo přímo zámeckého parku ve Vrchlabí, nebývá běžné. Prvním krokem všech výtvarníků proto vedly do hor. První dny sympozia věnovali cestování s pracovníky správy národního parku, když objížděli a obcházelí všechna předem vytipovaná místa, kde by jejich díla mohla být trvale umístěna. Sochy pak mohli tvořit s přihlédnutím k místu, které si každý z nich vybral a považoval pro svůj záměr za nejlepší.

Dřevěné sochy budou vystaveny klimatickým podmínkám, které jsou v Krkonoších obzvláště tvrdé. Jako nejvhodnější materiál proto většina výtvarníků zvolila nejtrvanlivější, dubové dřevo. Přirozenou dřevinou Krkonoš je však smrk a mnoho dubů zde neroste. Zpočátku proto paní doktorce Štrojsově dělalo starosti, kde vlastně vhodné dřevo sežene. Zasáhla však náhoda. Jeden dub byl pokácen při úpravách zámeckého parku ve Vrchlabí a druhý se objevil nedlouho potom, když bylo v horském středisku Rokytnici nad Jizerou nutno pokácet strom nebezpečně se naklánějící nad obytný dům. Kmeny byly dopraveny do vrchlabského zámeckého parku a jeho návštěvníci pak mohli po celý týden sledovat, jak se pod rukama sochařů mění v umělecká díla.

Ke slovu postupně přišly všechny nástroje, které se při opracovávání dřeva používají. Některé z nich se však nevidají často.

Jan Naš

Václav Kyselka, Ivan Šmilauer a Michal Sýkora s arzenálem motorových pil STIHL, které se v jejich rukou stávají uměleckým nástrojem.

Jaroslav Řehna

Jaroslav Řehna pracoval se speciálním kopáčem, pomocí něhož se na horách z tenkých kmenů vyráběly okapové žlábký. Úplně prvními byly loupáky, za pomoci kterých se z kmenů sloupala kůra, ale pak se již ozval hluk motorových pil. Když se všechny motorové pily STIHL seřadily za sebou, vypadalo to jako nabídka některého z prodejců. Od modelu STIHL MS 025 po STIHL MS 660. Motorové pily jsou při sochařské práci zatěžovány způsobem, který je odlišný od původního účelu, pro něž byly konstruovány. Sochaři s nimi provádí dlouhé podélné řezy nebo naopak pilu používají pro frézování dřeva a vystavují tak lištu i řetěz bočnímu namáhání. Když potom přivezli řetězy k panu Cermanovi do Studence, nestačil se divit, že s nimi ještě něco uříznou. Pily samotné však pracovaly bez poruchy a tak zůstalo jen u broušení řetězů.

Po dokončení práce byly sochy ošetřeny nátěrem chránícím před dřevokaznými houbami nebo hmyzem. Dřevo je živý materiál a také způsoby jeho chemické ochrany se rychle vyvíjí. Každý z výtvarníků má svůj recept na spolehlivou ochranu svých výtvarů a sochařské sympozium je vítanou příležitostí k tomu, vyměnit si zkušenosti s kolegy, případně vyzkoušet jejich recept.

V sobotu 24. května byly hotové sochy slavnostně předány řediteli Správy Krkonošského národního parku ing. Jiřímu Hřebáčkoví. V průběhu roku se pak budou stěhovat na vybraná místa Krkonoš. Po staletí byly na významných místech v krajině umís-

ťovány zvonice, jejichž vyzvánění oznamovalo, jak události veselé, tak smutné. Zvonice a zvony jsou životním tématem sochaře Jaroslava Řehny, a tak i Krkonoše získají novou zvonici, kterou sochař vytvořil z mohutného dubu. Janu Našovi se stal inspirací strom. Umělec jej však ve své práci převedl do základních tvarů symbolizujících skrytý řád přírody. Ivan Šmilauer z Pacova se ve své tvorbě zaměřuje na realizace exteriérových objektů ze dřeva a betonu. Pro Krkonoše vytvořil dřevěné sousoší s názvem Rodina. Téměř pravým opakem jsou abstraktní kompozice reno-movaného brněnského výtvarníka Václava Kyselky nazvané Pevné spojení a socha Akumulace Michala Sýkory.

Foto: Kamila Antošová a Otto Cerman